

ALT MAESTRAT

Vilar de Canes

Vilar de Canes,
camins d'història

CONEIX VILAR DE CANES

Vilar de Canes és una pintoresca localitat a la comarca de l'Alt Maestrat, Castelló, coneguda per la seua tranquil·litat i la seua rica història. Este xicotet poble oferix als seus visitants un entorn natural privilegiat, envoltat de muntanyes i valls que conviden a la contemplació i el gaudir de la naturalesa.

Encara que la població, en la seua ubicació i amb el seu nom actual no apareix fins a 1233, com a part del Castell de Culla, les ruïnes d'un castell àrab en el seu terme municipal suggerixen que va existir un poblat musulmà anterior al cristià actual. Va formar part de la "Setena" de Culla, al costat d'altres set poblacions pertanyent primer a l'Orde del Temple, i posteriorment de l'Orde de Montesa. En el segle XX, durant la Guerra Civil Espanyola va ser bombardejat per la Legió Còndor juntament amb Ares del Maestrat, Benassal i Albocàsser.

Entre els edificis més destacats del poble es troben l'Església Parroquial, que, encara que parcialment destruïda durant la guerra, continua sent un símbol de la resistència local, i el Molí d'Oli, situat al carrer de la Sagristia, que ara funciona com a Centre d'Interpretació de l'Oli. A més, l'Ajuntament i l'Om són punts clau de la vida comunitària a Vilar de Canes.

Vilar de Canes també és conegut per les seues masies, com el Mas de la Segarra, que data del segle XVI i va ser una fortalesa, i el Mas del Senyor, antic centre de poder del Senyoriu de Vilar de Canes. Estes masies, juntament amb el paisatge rural caracteritzat per sènies, pous i bancals de pedra seca, Patrimoni de la Humanitat, oferixen una visió autèntica de la vida rural i la història de la regió.

PATRIMONI HISTÒRIC

Vilar de Canes alberga una sèrie d'edificis històrics que són testimoniatge del seu ric passat. **L'Església Parroquial**, encara que va patir danys durant la Guerra Civil, continua sent un punt de referència important i un símbol de la fe i la resistència del poble.

Un altre edifici emblemàtic és el **Molí d'Oli**, situat al carrer de la Sagristia. Este molí, que també funciona com a **Centre d'Interpretació de l'Oli**, mostra la importància de l'oli en l'economia local al llarg dels segles. La maquinària, inclosa la premsa hidràulica i l'almàssera de pedra, ofereix una visió fascinant de les tècniques tradicionals de producció d'oli.

L'Ajuntament de Vilar de Canes, reconstruït després dels bombardejos de la Guerra Civil, és un altre punt clau en la vida del poble. Juntament amb l'**Om**, estos llocs són testimonis silenciosos de la història i l'evolució de la comunitat. Tradicionalment, els oms en les places dels pobles servien com a llocs de reunió i simbolitzaven la vida comunitària.

UN PASSEIG PER VILAR DE CANES

Comença el passeig a la Plaça del Vent, en la part alta del poble, i veuràs que Vilar de Canes és un lloc on el vent és protagonista. Alguns sostres de les cases estan assegurats amb grans pedres, una tècnica tradicional per a fixar les teules en el seu lloc.

En la part més baixa de la plaça de Vilar de Canes, hi ha una casa amb una inscripció que diu: "Tomás Miralles ho va manar fer en 1897", gravada en el travesser de la porta. Al seu costat, hi ha una altra casa de 1915 amb detalls modernistes. Observa estes particularitats mentres passeges tranquil·lament pel poble, i segurament descobriràs més elements interessants.

La història recent de Vilar de Canes està marcada pels bombardejos de la Legió Còndor alemanya al maig de 1938 durant la Guerra Civil Espanyola, utilitzant els nous Junkers 87A "Stuka" per a llançar bombes de 500 kg que van des-

truir diversos edificis, inclòs l'antic Ajuntament. Estos atacs, documentats en el documental "Experiment Stuka" (2018), no sols van causar devastació física sinó també van deixar una profunda petjada en la memòria col·lectiva dels seus habitants. Les tàctiques i armaments provats a Vilar de Canes es van utilitzar posteriorment en la Segona Guerra Mundial.

El xicotet municipi de Vilar de Canes, envoltat de camps d'ametlers i oliveres, és un xicotet tresor que evoca la calma i el ritme lent d'un passat no tan llunyà. Situat en el centre de la comarca de l'Alt Maestrat, des de qualsevol dels seus allotjaments rurals amb molt d'encant es pot conèixer el seu patrimoni, realitzar rutes senderistes entre paisatges increïbles, visitar les poblacions pròximes i descobrir zones com el Barranc dels Horts, el Parc Miner, o els punts d'astroturisme pròxims.

- ① Mirador
- ② Om
- ③ Església Parroquial
- ④ Ajuntament de Vilar de Canes
- ⑤ Centre d'Interpretació de l'oli

L'ENTORN DE VILAR DE CANES

L'entorn de Vilar de Canes està replet de masies i edificacions rurals que narren la història de la vida en el camp i l'adaptació al medi natural al llarg dels segles. Estes construccions, algunes encara en ús i altres abandonades, són testimonis de la rica herència agrícola i ramadera de la regió.

EL MAS DE LA SEGARRA

A uns dos quilòmetres del nucli urbà de Vilar de Canes, al costat de la rambla de la Carbonera, es troba el Mas de la Segarra. Originària del segle XVI, esta masia va funcionar com a fortalesa, hostel i punt central en el moviment de persones i mercaderies. Alberga restes d'una antiga Caserna Carlista, amb una inscripció en la seua façana. Les seues espitlleres, estable amb capacitat per a dos-cents cavalls, capella i molí són testimoniatges del seu passat estratègic i econòmic. La premsa de biga i quintal i la cuina antiga amb una inscripció de 1659 destaquen entre les seues característiques històriques. Hui dia, el Mas de la Segarra s'ha transformat en una casa rural que conserva el seu patrimoni arquitectònic.

MAS D'EN ROMEU

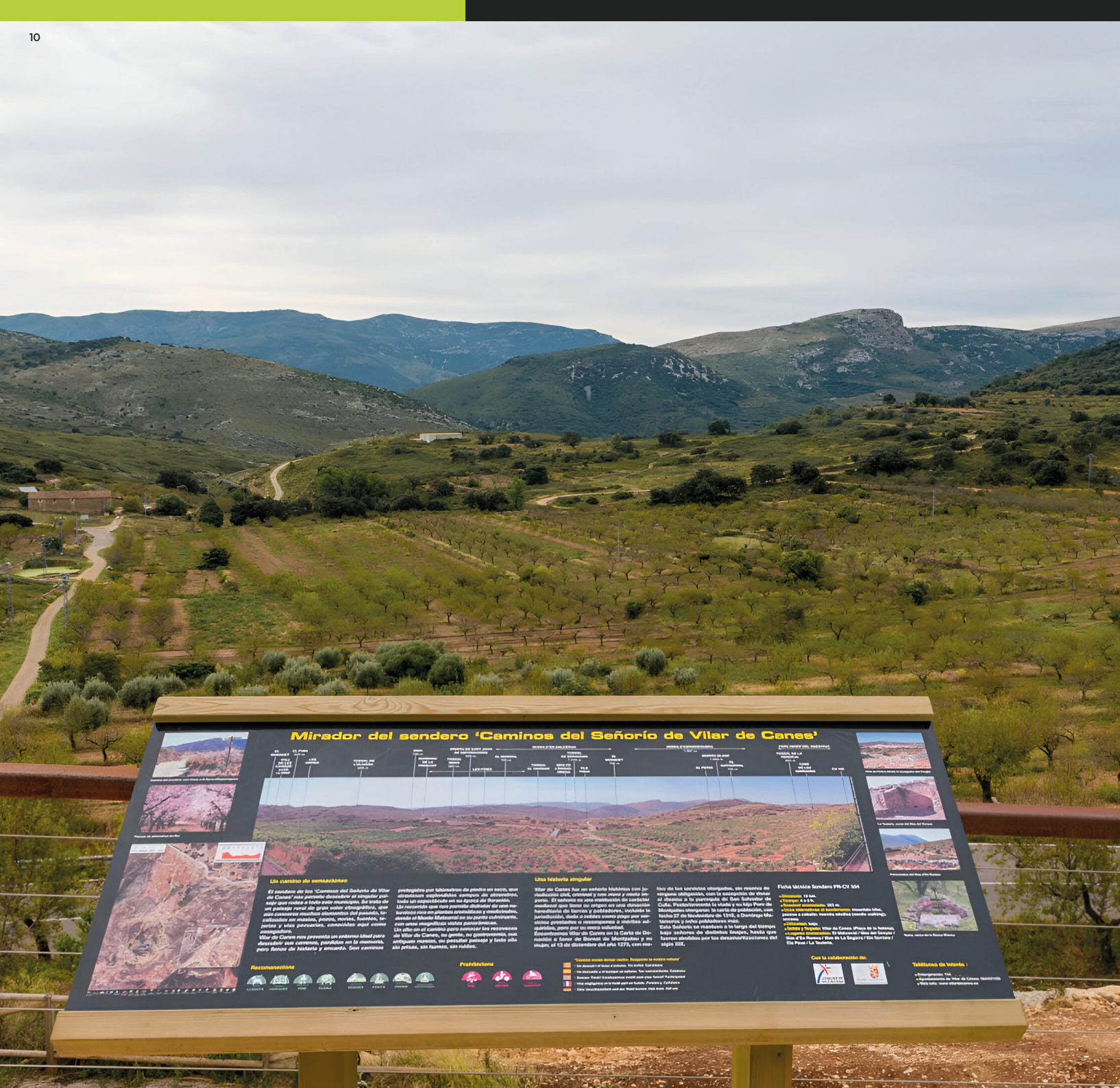
El Mas d'en Romeu, situat als peus del *Machorra*, és un nucli d'edificacions de pedra que, encara que actualment està abandonat, va ser en el seu moment la llar de diverses famílies, dedicades a l'agricultura, i fins i tot comptava amb un bar propi. Prop d'esta masia es troben la sènia de la llacuna Blanca i la font del Mas d'en Romeu, juntament amb altres mostres d'arquitectura rural com bancals i barraques de pastors. Els visitants poden explorar estes ruïnes i reflexos del passat en recórrer el sender PR-CV-405, que passa prop d'estes estructures.

MAS DEL SENYOR

El Mas del Senyor va ser la masia de major importància en la seua època, ja que pertanyia al Senyor, propietari del Senyoriu de Vilar de Canes. Esta masia, que constava de diverses edificacions, entre elles una teuleria, tenia una font que proveïa d'aigua als seus habitants i es troba prop del barranc del Senyor. La ruta més important de la zona, coneguda com "Del Senyor", pren el seu nom d'este antic centre de poder. La font del Mas del Senyor, amb el seu aljub de forma triangular i aigües clares, és un espai singular que manté vida aquàtica. No gaire lluny, es pot trobar la sènia dels Rourets.

L'ARQUITECTURA RURAL

El territori de l'antic Senyoriu de Vilar de Canes està ple d'exemples d'arquitectura rural típica del Maestrat. Les sènies, pous i bancals construïts amb pedra en sec són part integral del paisatge. Esta tècnica constructiva, que és Patrimoni de la Humanitat, reflectix la labor dels avantpassats en el condicionament de les terres per al cultiu. Les barraques de pedra en sec, utilitzades per pastors per a refugiar-se de les inclemències del temps, són un altre exemple de l'adaptació enginyosa a les condicions de l'entorn.

RECURSOS NATURALS

Rutes de senderisme:

Una de les rutes més destacades és el sender “Camins del Senyoriu de Vilar de Canes”, que recorre l’antic territori del senyoriu. Esta ruta, de gran riquesa etno-gràfica, pot realitzar-se en dos trams circulars i és adequada per a totes les edats.

Rutes ciclisme:

Una de les rutes recomanades és la que connecta Vilar de Canes amb Benassal, Culla i la Torre d’en Besora. Este recorregut de baixa dificultat està ple de petjades medievals i passa per la Font d’En Segures, on els ciclistes poden detindre’s a beure aigua fresca i gaudir del paisatge.

Ruta Maestrat MTB Gran Tour:

Per als ciclistes més aventurers, la Ruta Maestrat MTB GranTour oferix un desafiator recorregut de 172 km que travessa la destinació turística del Maestrat. Esta ruta combina diferents tipus de terrenys, des de camins de grava fins a senders tècnics per als més experimentats.

Mirador del sendero 'Camins del Senyoriu de Vilar de Canes'

Una història de senyors

El senyoriu de Vilar de Canes és un dels senyors més antics de Catalunya. El seu origen es remunta al segle IX, quan el rei Borja de França va donar a l'abat de Sant Cugat el dret de senyoriu sobre aquest territori. Els senyors de Vilar de Canes van construir un castell i van desenvolupar un petit poble al voltant d'ell. El senyoriu va ser venut a la Corona el 1717, però la seva història continua viva a través de les restes del castell i dels camins que el van connectar amb altres parts del territori.

Una història singular

Vilar de Canes és un poble singular, amb una història que es remunta al segle IX. El seu origen es remunta a l'abat de Sant Cugat, que va donar a l'abat de Sant Cugat el dret de senyoriu sobre aquest territori. Els senyors de Vilar de Canes van construir un castell i van desenvolupar un petit poble al voltant d'ell. El senyoriu va ser venut a la Corona el 1717, però la seva història continua viva a través de les restes del castell i dels camins que el van connectar amb altres parts del territori.

Plaça Mésida Santuari PB-CF 104

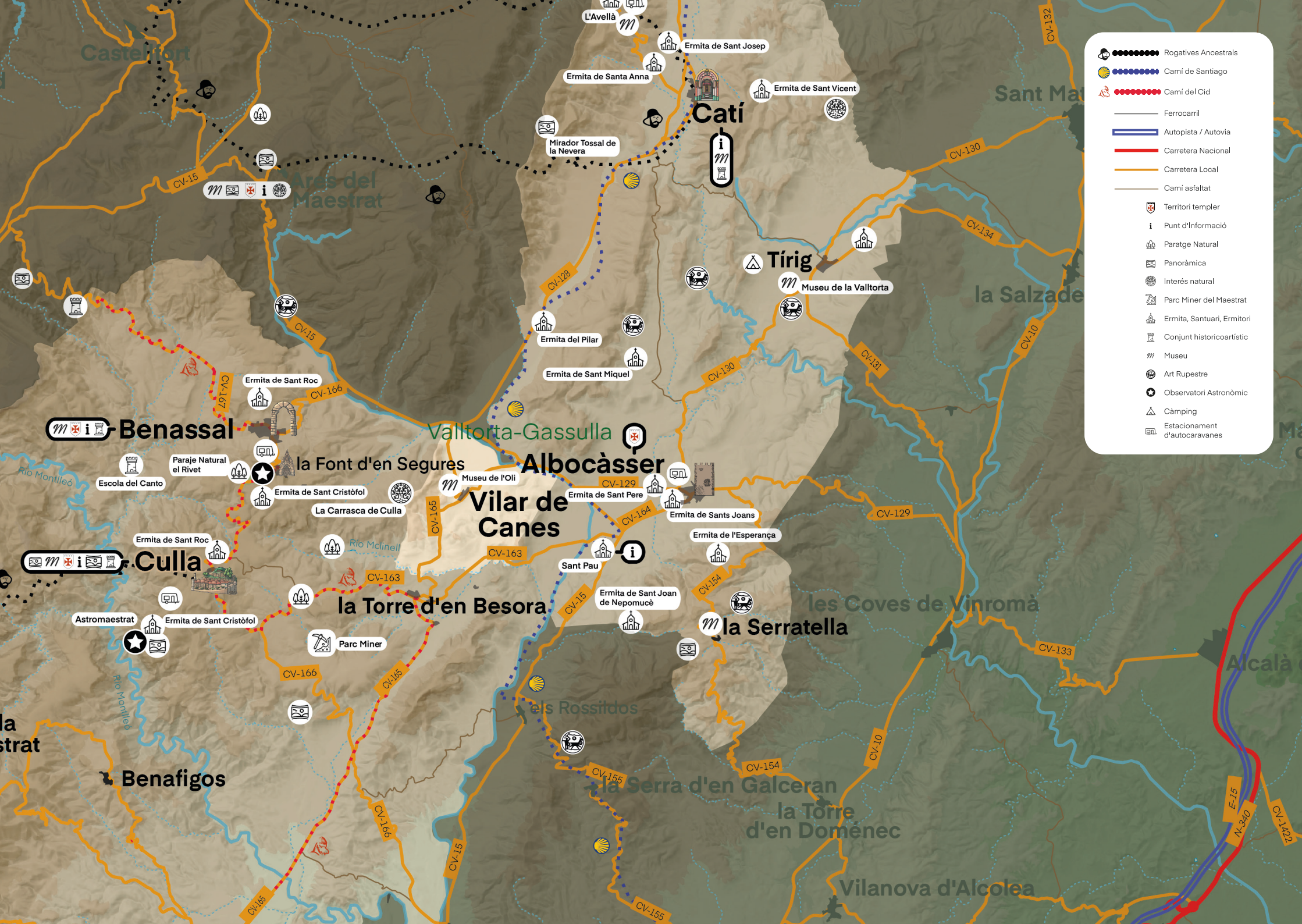
- Ubicació: 10 km
- Altitud: 1.100 m
- Tipus: Plaça Mésida Santuari, Plaça Mésida Santuari
- Horari: Obert de 10h a 18h
- Preu: 10€
- Contacte: 938 88 88 88

Com a turistes

- Informació turística
- Mapes
- Itineraris
- Horaris
- Preus
- Contacte

Talons de visita

- Informació turística
- Mapes
- Itineraris
- Horaris
- Preus
- Contacte

- Rogatives Ancestrals
- Camí de Santiago
- Camí del Cid
- Ferrocarril
- Autopista / Autovia
- Carretera Nacional
- Carretera Local
- Camí asfaltat
- Territori templar
- Punt d'Informació
- Paratge Natural
- Panoràmica
- Interès natural
- Parc Miner del Maestrat
- Ermita, Santuari, Ermitori
- Conjunt històricoartístic
- Museu
- Art Rupestre
- Observatori Astronòmic
- Càmping
- Estacionament d'autocaravanes

GASTRONOMIA DE VILAR DE CANES

Un dels productes estrella de la localitat és la tòfona negra, un cultiu delicat que prospera gràcies al privilegiat entorn natural de la regió. La seua aroma i sabor inconfusibles fan que siga molt apreciada en la cuina local. Les ametles també constitueixen un producte destacat de la gastronomia local, incloent-se en molts dels plats tradicionals de la zona.

Entre els plats típics destaca la “olla a l'estil del Maestrat”, una recepta tradicional que combina ingredients frescos i de qualitat. Un altre plat emblemàtic és el corder a la brasa, preparat amb carn tendra i sucosa, acompanyat de pa amb alloli, fet amb el deliciós oli local que també s'usa per a elaborar els exquisits bunyols o “les figues albardaes” (bunyols farcits de figues seques).

TRADICIONS I FESTES

Festes Patronals

Les **Festes de Sant Llorenç**, el patró del poble, se celebren a l'agost. Durant diversos dies, el poble s'ompli d'activitats que inclouen misses, processons, revetlles i actes culturals.

Tradicions populars

Vilar de Canes conserva una rica herència de tradicions populars. Una dels costums més arrelats és la celebració de Sant Antoni, el mes de gener, amb les tradicionals fogueres i celebracions, simbolitzant la llum del dia i el desig de bona fortuna. També la festivitat de Sant Blai, a principis de febrer, dedicada als i les joves (quintos) amb activitats lúdiques i música.

La Setmana Santa

La Setmana Santa a Vilar de Canes és una altra ocasió significativa, marcada per una sèrie d'actes religiosos i processons.

Fotografies cedides per Ànima Interior

Més informació:

www.altmaestrat.com | www.vilardecanes.es
Ajuntament 964 42 81 27 info@vilardecanes.es

WEB

PLAN DE DINAMIZACIÓN Y GOBERNANZA TURÍSTICA ASOCIACIÓ INTERMUNICIPAL ALT MAESTRAT